

Sygn. akt

III AUa 537/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 września 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **19 września 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **9 kwietnia 2013 r.** sygn. akt **IV U 221/12**

u c h y l a zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie.

Sygn. Akt III AUa 537/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 stycznia 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., odmówił W. J. ustalenia prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, która nie uznała wnioskodawcy za niezdolnego do samodzielnej egzystencji.

W odwołaniu od powyższej decyzji, skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie, W. J. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Decyzję określił jako krzywdzącą i niesprawiedliwą.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, z powołaniem się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 30 grudnia 2011r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 9 kwietnia 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy W. J. prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres trzech lat, licząc od daty ustalenia jego niezdolności do samodzielnej egzystencji tj. od 25 lutego 2013r.

W ocenie Sądu I instancji zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci opinii biegłego psychiatry i psychologa pozwolił na ustalenie, że skarżący jest całkowicie niezdolny do pracy z równoczesną niezdolnością do samodzielnej egzystencji i tym samym ma prawo do dochodzonego świadczenia.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd powołał art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J..

Organ rentowy zarzucił:

- naruszenie art. 477¹⁴ § 2 kpc, poprzez uwzględnienie odwołania i zmianę decyzji organu rentowego w sytuacji, gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynikało, że Sąd nie powinien orzec co do istoty sprawy, zobligowany był uchylić decyzję i przekazać sprawę do rozpoznania organowi rentowemu, a w konsekwencji umorzyć postępowanie,

- naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), poprzez przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego, a więc świadczenia ściśle uzależnionego od prawa do renty lub emerytury, od 25 lutego 2013r. na okres trzech lat, podczas gdy wnioskodawca jest uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy tylko do 31 października 2013r.

Przy tak sformułowanych zarzutach Zakład wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. jest całkowicie uzasadniona i jako taka zasługuje na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Okręgowego wydany bowiem został z zarzucanym mu naruszeniem tak przepisów prawa materialnego jak i procesowego.

Spór w sprawie toczył się o ustalenie prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Stosownie do art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

W. J. ma ukończone 42 lata, a z decyzji organu rentowego wynika, że prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ma ustalone do 31 października 2013r.

Sąd Okręgowy opierając się na opinii biegłych sądowych psychiatry i psychologa ustalił, że wnioskodawcy przysługuje prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres do 25 lutego 2016r., ma rację zatem organ rentowy, kiedy stwierdza, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy i w świetle uregulowania zawartego w art. 75 ust. 1 ustawy emerytalno – rentowej przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego na okres po dniu 31 października 2013r. nastąpiło z oczywistym naruszeniem powołanego przepisu.

Już tylko ta okoliczność jest przesądzająca dla uznania rozstrzygnięcia Sądu I instancji za błędne.

Nie zależnie od powyższego słuszny jest drugi z podniesionych w apelacji zarzutów, tj. naruszenia przepisów procesowych.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 4 kpc w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od decyzji. W tym przypadku sąd uchyła decyzję, przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Treść odwołania skierowanego przez W. J. od decyzji odmawiającej prawa do dodatku pielęgnacyjnego jednoznacznie wskazuje na oparcie go wyłącznie na zarzutach dotyczących orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z 30 grudnia 2011r.

Zespół biegłych sądowych tj. psychiatra i psycholog w opinii z 20 grudnia 2012r. zgodnie uznali, że wnioskodawca nie jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Identyczne stanowisko zajął biegły neurolog w opinii z 19 września 2012r. stwierdzając, że nie zauważył objawów zaawansowanego procesu chorobowego, który kwalifikowałby skarżącego do osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Po przedstawieniu przez wnioskodawcę nowej dokumentacji medycznej ze stycznia 2013r. biegli psychiatra i psycholog uznali wnioskodawcę – z uwagi na „obecny stan” – za niezdolnego do samodzielnej egzystencji od daty przeprowadzonego przez nich badania tj. od 25 lutego 2013r. – na okres trzech lat.

Uwadze Sądu Okręgowego najwyraźniej umknęła konieczność rozważenia – na podstawie art. 477¹⁴ § 4 kpc, czy istnieją w tej sytuacji podstawy do orzekania co do istoty sprawy, czy też zgodnie z uregulowaniem zawartym w/w przepisie należy uchylić decyzję, przekazać sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umorzyć postępowanie.

Brak zajęcia przez Sąd I instancji stanowiska w tej kwestii ma ostatecznie znaczenie przesądzające dla uwzględnienia w całości apelacji organu rentowego.

W ponownym zatem postępowaniu, po ewentualnym uzupełnieniu postępowania poprzez zasięgnięcie opinii biegłych dla jednoznacznego przesądzenia, jakie względy zadecydowały o uznaniu wnioskodawcy za niezdolnego do samodzielnej egzystencji od wskazanej przez biegłych daty, Sąd rozważy możliwość zastosowania przy orzekaniu uregulowania zawartego w art. 477¹⁴ § 4 kpc.

Z naprowadzonych wyżej względów orzeczono jak w sentencji stosownie do art. 386 § 4 kpc.

(...)

(...)